

■ GENUDSÆTNING OG ERHVERVSFISKESTOP: VEJEN TIL ET BEDRE GEDDEFISKERI

I mere end 60 år har Lystfiskeri Foreningen udfyldt fangstjournaler, og en videnskabelig analyse af disse foretaget af DTU Aqua, afslører at det især er stop for erhvervsfiskeri og lystfiskernes villighed til at genudsætte gedderne efter fangst, der har øget geddefangsterne. Undersøgelsen har inspireret DTU Aqua til at udvikle en elektronisk fangstjournal, som vi håber, kan blive fremtidens værktøj til at forvalte lystfiskeri i søer, vandløb og langs kysterne.

Af Christian Skov, Teunis Jansen og Finn Sivebæk, DTU Aqua

NÅR LF'ERNE stævner ind efter en fisketur på Esum Sø, er det obligatorisk at skrive fangstrapport. Sådan har det været siden midten af sidste århundrede. I 2011 fik DTU Aqua tilladelse til at bruge disse data. Efter at have læst samtlige numre af LF-tidenden fra 1889 til 2011, gik vi i gang med at bearbejde 62 års data fra 1949 og mere end 38.000 fisketure på videnskabelig vis.

ERHVERVSFISKERI PÅVIRKEDE GEDDEFANGSTERNE. På trods af små udsving er der siden 1990'erne blevet fanget flere gedder pr fisketur på Esum Sø end tidligere. Især to faktorer forklarer dette, nemlig øget udbredelse af Catch & Release fiskeri samt ophør af erhvervsfiskeri på søen. Frem til og med 1997 foregik der erhvervsfiskeri på Esum Sø primært efter ål, men også aborrer og gedder. I perioden 1988-1997 var

Når gedden skal genudsættes, skal det gøres, så den ikke tager skade. Her vejes og genudsættes gedden i en afstivet »cradle« som sikrer, at fisken ikke bukkes og får indre blødninger.

der blev der fanget de efterfølgende år.

FLERE REKORDFISK. I undersøgelsen kiggede vi også på rekordged-

I de gode gamle dage, var gedder noget man hang i en galge – og spiste. Den dag i dag smager de lige så godt, men genudsætning er blevet mere og mere almindeligt. Og – det afspejler sig i fangststatistikkerne, som er blevet bedre og bedre.

det ikke tilladt direkte at fiske gedder, men det var dog tilladt at hjembringe gedder fanget som bifangst. Vores undersøgelse viser, at geddefiskeriet har været i fremgang siden erhvervsfiskeri efter gedder blev forbudt i 1988.

CATCH & RELEASE GAV FLERE FISK. Catch & Release fiskeri har været udbredt igennem hele perioden, men det er blevet endnu mere normalt de sidste par årtier. Her viste undersøgelsen, at jo større andel af de fangede gedder, der blev genudsat, desto flere ged-

VANDTEMPERATUR OG SKARVPÅVIRKNING

I Esum Sø foregår der et fokuseret geddefiskeri i tiden efter fredningen i maj, juni og juli. Fiskeriet bliver mere blandet i august, hvor aborrefiskeriet typisk starter. For hver af disse tre måneder i de 62 år udregnede vi hvor mange gedder der i gennemsnit var fanget pr. tur. Herefter sammenlignede vi disse månedlige fangster med forskellige forhold som kunne tænkes at påvirke gedderne. Vi undersøgte således sammenhængen mellem antallet af gedder i Esum Sø og udviklingen i vandtemperatur, antallet af skarv på kolonien ved søen, bestanden af småaborrer, og hvor stor en del af de fangede, som blev genudsat – samt erhvervsfiskeriet på søen. Undersøgelsen fandt dog ikke noget der pegede på, at geddefangsterne hang sammen med hverken vandtemperatur, tætheden af småaborrer eller antallet af skarv på kolonien ved søen.

forhold til forskellige forhold såsom vandtemperatur, erhvervsfiskeri, Catch & Release osv.

Her kunne vi se, at erhvervsfiskeriet, under visse forhold, havde betydning for lystfiskernes fangster – fx i slut halvårstiden og start-firserne, hvor rekordfiskene var meget små. Det faldt ret præcist sammen med den periode, hvor en af de tre erhvervsfiskere, der har været på søen i nyere tid havde fiskeretten. I forhold til de andre erhvervsfiskere brugte denne erhvervsfisker flere redskaber om foråret og fiskede mere på de lavvandede dele af søen. Gedden gyder som bekendt på lavvandede områder om foråret, og det er sandsynligt at denne form for erhvervsfiskeri har toldt specielt hårdt på de største gedder. I dag er erhvervsfiskeri efter gedder om foråret forbudt i danske søer.

Siden målrettet erhvervsfiskeri efter gedder stoppede i 1988 er antallet af rekordgedder over 10 kg vokset betragteligt og chancerne for en rekordgedde i Esum Sø har derfor aldrig været større.

NY DTU FANGSTJOURNAL skal sikre fisk til fremtiden. Undersøgelsen fra Esum Sø viser at fangstjournaler kan give nyttig viden og har inspireret DTU Aqua til at få udviklet en elektronisk fangstjournal som ud over at kunne holde styr på den enkelte lystfiskeres fangster også

vil kunne sikre DTU Aqua nødvendige data til fremtidens pleje af vores fiskebestande. For at kunne sikre en god forvaltning af vores fisk, er der nemlig akut brug for viden om fiskebestandene i søer, vandløb og langs kysterne. Og med disse fangstjournaler kan du selv gøre en forskel. DTU fangstjournalen, bliver udviklet både til computer og som app – og vi forventer den klar i løbet af 2015. Tilmeld dig nyhedsbrevet på www.fiskepleje.dk, så får du besked når fangstjournalen er klar.

For at tilvejebringe det store talmateriale i undersøgelsen har DTU Aqua læst uhyggelig mange numre af verdens ældste fiskeblad – LF Tidende.

der, dvs. størrelsen af den største gedde, der årligt var indrapporteret som præmiefisk. På samme vis som med antallet af fangne gedder pr fisketur, blev udviklingen i størrelsen af rekordgedder sat i